

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Commerciële Economie van de Hogeschool Utrecht**

	Gegevens	
datum	30 juni 2014	Naam instelling : Hogeschool Utrecht
onderwerp	Besluit accreditatie hbo-bachelor Commerciële Economie van de Hogeschool Utrecht (002593)	Naam opleiding : hbo-bachelor Commerciële Economie (240 ECTS)
uw kenmerk	O&O/MP-IDJ-2013-991	Datum aanvraag : 30 december 2013
ons kenmerk	NVAO/20141944/SL	Varianten opleiding : voltijd, deeltijd, duaal
bijlagen	3	Afstudeerrichtingen : Sport & Entertainment Marketing, Sales & Marketing Management, Leisure & Event Marketing, Creative Industries en International Marketing Management
		Locatie opleiding : Utrecht
		Datum goedkeuren panel : 15 juli 2013
		Datum locatiebezoeken : 30 september en 3 oktober 2013
		Datum visitatierapport : 27 januari 2014

Instellingstoets kwaliteitszorg : positief onder voorwaarden, besluit van 26 juni 2013.

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcr. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

Inleiding

De opleiding Commerciële Economie (hierna: CE) leidt op voor een breed scala aan functies in de economische sector. Behalve financieel-economische kennis staan ook kennis van en inzicht in aspecten van de menswetenschappen centraal. De opleiding bereidt studenten voor op algemene functies zoals marketing- en commercieel manager en meer specifieke marketingfuncties waaronder sales- en accountmanager, communicatiemanager en brandmanager. Typisch voor CE'ers is dat zij bij bedrijven

Pagina 2 van 7 kunnen doorgroeien in een brede waaier aan functies binnen inkoop en verkoop, marketing, marketingcommunicatie en marktonderzoek. Contacten met klanten én 'klanten meekrijgen', zijn daarbij telkens terugkerende begrippen.

1. Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties zijn wat inhoud, niveau en oriëntatie betreft voldoende uitgewerkt. Zij gelden voor de drie opleidingsvarianten, voltijd, deeltijd en duaal, en bieden daarbinnen ruimte om vijf profielen/afstudeerrichtingen te onderscheiden. Deze profielen zijn een adequate afspiegeling van de arbeidsmarkt(posities) waar afgestudeerde CE'ers terechtkomen. De door de opleiding gehanteerde competenties sluiten aan op het landelijk vastgestelde beroepsprofiel en op de voor dit vakgebied relevante vakinhoudelijke trends en thema's. De beoogde CE-competenties sluiten aan op de BBA-standaard.

De opleidingen CE hebben zowel in landelijk verband als per opleiding, en dit geldt ook voor de Utrechtse opleiding, zicht op relevante ontwikkelingen binnen het beroepenveld.

Daarnaast zijn er structurele contacten met het werkveld die ertoe leiden dat, wanneer nodig, de opleidingen de eindkwalificaties op landelijk niveau herzien. De Utrechtse opleiding levert hieraan een bijdrage. Het niveau van de eindkwalificaties sluit wat breedte en diepgang betreft aan bij de Dublin Descriptoren. De internationale component van de eindkwalificaties is voldoende. Als voorbeeld mag gelden het feit, dat de opleidingen zich bij de samenstelling van de eindkwalificaties mede hebben laten leiden door de eisen van het internationale beroepenveld.

Op grond van deze bevindingen komt het panel bij Standaard 1 voor de drie varianten tot het oordeel 'goed'.

2. Onderwijsleeromgeving

Het studieprogramma, de aansluiting van de vooropleiding op de opleiding CE, de begeleiding van studenten, de kwaliteit van het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het studenten mogelijk de competenties te realiseren. Dit geldt voor alle drie de varianten. De opleiding is er in geslaagd om de samenhang tussen de generieke hbo-competenties, de specifieke CE-competenties, de hiervan afgeleide doelstellingen en het curriculum duidelijk te beschrijven.

De verschillende varianten hanteren ieder een specifiek didactisch concept, afgestemd op de doelgroep. De thema's waar de CE-opleiding zich op richt zoals marketing, export en communicatie, geven sturing aan de thema's die het curriculum vormen. De afstudeerrichtingen bieden studenten de mogelijkheid om te kiezen voor een focus in het vakgebied.

In de drie curricula – voltijd, deeltijd en duaal – zijn de kennis- en de vaardighedencomponenten voldoende uitgewerkt. Er is sprake van een wisselwerking tussen de theoriecomponent van de opleiding en de praktijk. Deze wisselwerking is binnen de drie varianten verschillend vormgegeven. De opleiding heeft recent het onderwijsprogramma aangepast om de onderzoekscomponent beter te kunnen verankeren in het curriculum.

Internationalisering is aan de orde binnen de opleiding, maar verdient op docentniveau nog aandacht: de internationale contacten van docenten moeten intensiever. De literatuur is op bachelorniveau; het panel beveelt aan om meer internationale literatuur bij de verplichte literatuur op te nemen.

De docenten zijn zowel vakinhoudelijk als didactisch toegerust voor hun onderwijstaak. Het docententeam laat een mix zien van theoretische kennis en kennis van de praktijk. De

Pagina 3 van 7 meeste docenten beschikken over een netwerk in de beroepspraktijk. De opleiding heeft zicht op de kwaliteiten van haar docententeam en zet waar nodig gastdocenten in. De opleiding monitort de kwaliteit van haar docenten, checkt waar lacunes dreigen en neemt maatregelen. De docent-studentratio is met een waarde van 1:21 voor voltijd en duaal en 1:29 voor deeltijd adequaat

Het instroombeleid van de opleiding is voor de verschillende instroomgroepen, voltijders, deeltijders en duale studenten, op een doordachte wijze vormgegeven. Studenten zijn tevreden over de bereikbaarheid van docenten. Zowel studenten als docenten zijn content over de voorzieningen, een mening die het panel met hen deelt. De begeleiding van studenten is in handen van de studieloopbaanbegeleider. Met name in de eerste fase van de studie is de studieloopbaanbegeleiding intensief. Studenten van de drie opleidingsvarianten geven aan tevreden te zijn over de begeleiding; zij kunnen rekenen op begeleiding door de studieloopbaanbegeleider en door de docenten.

De opleiding biedt studenten een samenhangend curriculum aan. Studenten kunnen de competenties bereiken, waarbij zowel de kennis- als de vaardighedencomponent in het programma is verankerd. De kwaliteit van de docenten, de begeleiding en de voorzieningen zijn adequaat. Gelet op deze bevindingen komt het panel bij Standaard 2 voor de drie varianten tot het oordeel 'voldoende'.

3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding heeft de afgelopen twee jaren flink geïnvesteerd in toetskwaliteit. Zowel de toetsen zelf, als de kennis en vaardigheden van docenten zijn verbeterd. Inmiddels beschikt de opleiding dan ook over een uitgewerkt toetssysteem en toetst daarbij zowel kennis als vaardigheden binnen de drie varianten op een adequate wijze. Procedures zijn duidelijk beschreven. Studenten krijgen te maken met verschillende toetsvormen, waaronder toetsen die kennis en inzicht toetsen. Het assessment binnen de deeltijdvariant is goed vormgegeven. De toetsen zijn op bachelorniveau; spreiding van de stof en diepgang van de toetsvragen zijn adequaat. De examen- en de toetscommissie zijn op hun takenpakket voorbereid en houden een vinger aan pols wat betreft het eindniveau en de toetskwaliteit. De opleiding heeft de afgelopen twee jaar een forse inhaalslag gemaakt rond de afstudeerprocedure, een inhaalslag die ten tijde van de audit, september 2013, nog niet was afgerond. Het panel beoordeelt een aantal eindwerkstukken als onvoldoende, vooral omdat de onderzoeks- en de taalbeheersingscomponent verbetering behoeven. Echter: duidelijk waarneembaar is dat de kwaliteit van de afstudeerproducten toeneemt in de drie beoordelingsrondes die het panel heeft uitgevoerd. Daarbij is de onderzoekscomponent verbeterd, evenals de schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid van de student. Twee essentiële componenten die volgens het panel verbetering behoeven.

Gelet op het bovenstaande komt het panel bij Standaard 3 voor de drie varianten tot het oordeel 'voldoende'.

Samenvattende conclusie

Het panel stelt vast dat de opleiding Commerciële Economie van de Hogeschool Utrecht in de varianten voltijd, deeltijd en duaal, beschikt over een curriculum dat op bachelorniveau is vormgegeven en dat studenten in voldoende mate voorbereidt op de beroepspraktijk. De opleiding stelt zich open voor nieuwe ontwikkelingen in het vakgebied, investeert in de kwaliteit van haar docenten en in het afstudeerniveau. Het panel beoordeelt de kwaliteit van de voltijd-, deeltijd- en duale opleiding Commerciële Economie van de Hogeschool Utrecht als 'voldoende'.

Het panel heeft ondanks zijn positieve eindafweging ten aanzien van standaard 3 enkele observaties in het visitatierapport opgenomen die bij de NVAO leiden tot de conclusie dat het in 2012 in gang gezette verbeterproces bij de kwaliteitsborging van de afstudeerfase en het eindniveau nog niet is afgerond. De NVAO en de Hogeschool Utrecht hebben tegen die achtergrond de bestuurlijke afspraak gemaakt dat de instelling, in aansluiting op de reeds voorziene interne visitatie, zal zorgdragen voor een herbeoordeling van het eindniveau door een extern panel. De instelling zal de NVAO uiterlijk per 1 juni 2017 van de resultaten van deze beoordeling op de hoogte stellen.

Besluit

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool Utrecht te Utrecht in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 24 maart 2014 naar voren te brengen. Bij e-mail van 26 mei 2014 en 6 juni 2014 heeft de instelling gereageerd op het voornemen tot besluit. Dit heeft geleid tot aanpassingen in het besluit.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Commerciële Economie (240 ECTS; variant: voltijd, deeltijd, duaal; locatie: Utrecht) van de Hogeschool Utrecht te Utrecht. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Sport & Entertainment Marketing, Sales & Marketing Management, Leisure & Event Marketing, Creative Industries en International Marketing Management. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2014 en is van kracht tot en met 29 juni 2015.

Den Haag, 30 juni 2014

De NVAO
Voor deze:

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Goed
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar.

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Uitval voltijd	54%	57%	52%	55%	51%	52%	40%
Uitval deeltijd	46%	51%	48%	56%	41%	52%	56%
Uitval duaal	63%	50%	63%	82%	93%	88%	57%

Tabel 2: Uitval uit de bachelor.

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval voltijd	6%	4%	4%	9%	6%	2%
Uitval deeltijd	21%	12%	23%	10%	14%	12%
Uitval duaal	4%	5%	4%	9%	0%	0%

Tabel 3: Rendement.

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement voltijd	59%	75%	66%	35%
Rendement deeltijd	48%	50%	50%	43%
Rendement Duaal	78%	90%	56%	50%

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD
Percentage voltijd	89,7%	2,6%
Percentage deeltijd	80%	-
Percentage duaal	50%	-

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio voltijd en deeltijd	1:25,8
Ratio duaal	1:35,9

Tabel 6: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen voltijd	14,6	12,4	13,0	Variabel (Afhankelijk van minorkeuze. Bij het afstudeertraject krijgt student 24 uur begeleiding van docent.)
Contacturen deeltijd	Minimaal 104 per jaar	Minimaal 104 per jaar	Minimaal 104 per jaar	Minimaal 104 per jaar
Contacturen duaal	14,6	10	10	Variabel

W.L.M. Blomen (voorzitter)

De heer Blomen is directeur van de Hobéon Groep. Hij heeft de afgelopen jaren veelvuldig deelgenomen aan audits in het hoger onderwijs, doorgaans als voorzitter.

G. Struijf MBA RM (lid)

De heer Struijf is register marketeer. Hij is associate partner bij ICSB, een onderneming die zich toelegt op advies, onderzoek en opleiding rond marketingstrategie, innovatie, segmenteren, positioneren en communicatie. Ook is hij Chief Marketing Officer bij BrainStax.

Drs. W. Wierda (lid)

De heer Wierda is lector binnen het Lectoraat Media Business en docent binnen de *School of Communication Media & Music* van Hogeschool Inholland. Tevens is hij zakelijk directeur van een mediabedrijf.

N. Kreuze (student-lid)

De heer Kreuze is vierdejaars student Commerciële Economie aan Hogeschool Windesheim, locatie Zwolle. Hij is vicevoorzitter van het Student Overleg Orgaan Zwolle (SOOZ).

Het panel werd ondersteund door drs. G.W.M.C. Broers, secretaris (gecertificeerd).